

MINISTERUL AFACERILOR EUROPENE
In atentie Domnului Ministru Eugen Teodorovici

Ref.: Propuneri ARACO privind subcontractarea lucrarilor

Stimate Domnule Ministru,

Va multumim inca o data pentru intalnirea de lucru din 28.03.2013 cu reprezentantii ARACO si ARIC si va raspundem prin prezenta la solicitarile Dumneavoastra din adresa nr.928/13.03.2013.

1. Subcontractarea cu respectarea prevederilor legislative

Principala legislatie in domeniul achizitiilor publice respectiv Directiva 92/50, OUG nr. 34/2006, HG nr. 925/2006 se refera la procedurile de atribuire a contractelor de achizitie publica si mai putin la perioada de derulare a contractelor. Astfel incat si prevederile referitoare la subcontractare se gasesc in legislatie tot pentru perioada de indeplinire a procedurilor de atribuire a contractelor pana la semnarea acestora.

Astfel art. 45 din OUG nr. 34/2006¹ da dreptul ofertantului de a include in propunerea tehnica ca o parte din contract sa fie indeplinita de unul sau mai multi subcontractanti. Numai daca autoritatea contractanta solicita, ofertantul are obligatia de a preciza ce parti subcontracteaza si datele de recunoastere a acestora. Mai mult, art. 11 alin. 7 din HG nr. 925/2006² interzice in faza de ofertare, ca autoritatea contractanta sa impuna indeplinirea unor criterii de calificare pentru eventualii subcontractanti.

ART. 188 – din OUG 34/2006

(2) In cazul aplicarii unei proceduri pentru atribuirea unui contract de servicii, in scopul verificarii capacitatii tehnice si/sau profesionale a ofertantilor/candidatilor, autoritatea contractanta are dreptul de a le solicita acestora, in functie de specificul, de volumul si de complexitatea serviciilor ce urmeaza sa fie prestate si numai in masura in care aceste informatii sunt relevante pentru indeplinirea contractului, urmatoarele:

c) informatii referitoare la personalul/organismul tehnic de specialitate de care dispune sau al carui angajament de participare a fost obtinut de catre candidat/ofertant, in special pentru asigurarea controlului calitatii;

(3) In cazul aplicarii unei proceduri pentru atribuirea unui contract de lucrari, in scopul verificarii capacitatii tehnice si/sau profesionale a ofertantilor/candidatilor, autoritatea contractanta are dreptul de a le solicita acestora, in functie de specificul, de volumul si de complexitatea lucrarilor ce urmeaza sa fie executate si numai in masura in care aceste informatii sunt relevante pentru indeplinirea contractului, urmatoarele:

b) informatii referitoare la personalul/organismul tehnic de specialitate de care dispune sau al carui angajament de participare a fost obtinut de catre candidat/ofertant, in special pentru asigurarea controlului calitatii; c) informatii referitoare la studiile, pregatirea profesionala si calificarea personalului de conducere, precum si ale persoanelor responsabile pentru executia lucrarilor;

Si Directiva 92/50 prevede expres la art. 25 posibilitatea ca un ofertant sa subcontracteze o parte a contractului catre terti, precum si ca

---

¹ Art. 45 din OUG 34/2006 - (1) *Fara a i se diminua raspunderea in ceea ce priveste modul de indeplinire a viitorului contract de achizitie publica, ofertantul are dreptul de a include in propunerea tehnica posibilitatea de a subcontracta o parte din contractul respectiv.*

(2) *In cazul in care autoritatea contractanta solicita, ofertantul are obligatia de a preciza partea/partile din contract pe care urmeaza sa le subcontracteze si datele de recunoastere ale subcontractantilor propusi.*

² Art. 11 din HG nr. 925/2006 - (7) *Autoritatea contractanta nu are dreptul de a impune indeplinirea unor criterii de calificare pentru eventualii subcontractanti, dar resursele materiale si umane ale subcontractantilor declarati se iau in considerare pentru partea lor de implicare in contractul care urmeaza sa fie indeplinit, daca sunt prezentate documente relevante in acest sens.*

autoritatea contractantă poate cere ofertantului să indice în ofertă partea pe care intenționează să o subcontracteze. La art. 32 alin. 2 lit. c și h din Directiva 92/50 se face referire la criteriile de selecție calitativă și la posibilitatea prezentării dovezilor capacității tehnice a ofertantului prin mijloacele de indicare a tehnicienilor sau a organismelor tehnice implicate, fie că aparțin sau nu direct de ofertant, pe care le are la dispoziție, sau prin indicarea părții din contract pe care ofertantul intenționează să o subcontracteze.

Aceste prevederi au în vedere folosirea capacității tehnice/profesionale ale terților subcontractanți în criteriile de calificare si/sau selecție a ofertelor si care influențează evaluarea ofertei. Subcontractanții sunt declarați și acceptați de autoritatea contractantă odată cu oferta, în persoana acestora, pentru că de regulă execută părți din lucrare ce necesită o anumită specializare.

De aceea apare și interdicția prevăzută de art. 11 din HG nr. 925/2006 - (2) *Pe parcursul derulării contractului, contractantul nu are dreptul de a înlocui subcontractanții nominalizați în ofertă fără acceptul autorității contractante, iar eventuala înlocuire a acestora nu trebuie să conducă la modificarea propunerii tehnice sau financiare inițiale.*

După atribuirea contractului, în cazul subcontractanților declarați există obligația ca Antreprenorul să încheie contracte cu subcontractanții în aceleași condiții în care a încheiat el contractul cu autoritatea contractantă, să respecte proporția în care contractul de lucrări urmează să fie îndeplinit de către subcontractanți și specializarea acestora și să evite conflictul de interese.

In legislația de achiziții publice nu există prevederi referitoare la subcontractarea lucrărilor după încheierea contractului de execuție lucrări si în perioada de derulare a contractului, nici în sensul admiterii si nici al interdicției subcontractării. Deoarece art. 297 din OUG nr. 34/2006 ne trimite pe legislația dreptului comun, devin aplicabile prevederile Codului civil 1864 până la 01.10.2011 și ale Noului Cod civil după 01.10.2011.

Acest vid legislativ în domeniul achizițiilor publice referitor la perioada de derulare a contractelor a determinat interpretări diferite referitor la subcontractarea lucrărilor după încheierea contractului de execuție lucrări. Există autorități contractante care susțin că dacă dispozițiile OUG nr. 34/2006 nu prevăd declararea subcontractorilor decât odată cu oferta, nu sunt permisi subcontractori după încheierea contractului de execuție lucrări. Alte autorități contractante permit subcontractori și după încheierea contractului, dar solicită, pentru a fi acceptați, îndeplinirea criteriilor de calificare și selecție ca pentru ofertantul antreprenor. Această adăugare la lege este abuzivă si excesivă când de fapt, aprobarea subcontractorilor după încheierea contractului ar trebui să fie formală. Cert este că, după încheierea contractului nu se mai pune problema folosirii capacității tehnice/profesionale ale terților subcontractanți în criteriile de calificare si/sau selecție a ofertelor și care influențează evaluarea ofertei. Nu se pune problema modificării ofertei, deoarece prin selectarea ofertei și încheierea contractului de achiziție publică, Antreprenorul are responsabilitatea economico-financiară și tehnico-managerială pentru realizarea întregului contract.

Ca o excepție de la regula contractelor atribuite în baza OUG nr. 34/2006 o reprezintă lucrările finanțate majoritar din fonduri europene care se execută în baza contractelor de execuție lucrări de tip FIDIC. Contractele de tip FIDIC permit subcontractarea lucrărilor și după încheierea contractului de execuție lucrări, cu

respectarea dispozițiilor naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții. Cu toate acestea, autoritățile contractante prin Inginer/Consultant, resping dosarele depuse de antreprenori pentru acceptarea terților subcontractanți și solicită documente pentru îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, capacități tehnice și economice pe care terții, societăți mici și mijlocii de regula, nu le pot îndeplini. Acesta este motivul pentru care terții nu sunt acceptați și apar ca nedeclarați.

1. Considerente generale

1a. Condiții Contract FIDIC

- Sub-clauza 4.4. C.G.C. – Subcontractanți

“Antreprenorul nu va subcontracta toate Lucrările.

Antreprenorul va fi responsabil pentru acțiunile sau erorile Subantreprenorilor, ale agenților sau angajaților săi, ca și cum acestea ar fi acțiunile sau erorile Antreprenorului. Cu excepția altor prevederi ale Condițiilor Speciale:

- (a) Antreprenorului nu i se va cere să obțină aprobarea pentru furnizorii de Materiale sau pentru subcontractare când Subantreprenorul este numit în Contract;
- (b) Pentru numirea Subantreprenorilor propusi după semnarea Contractului va fi obținut consimțământul prealabil al Inginerului;
- (c) Antreprenorul va transmite Inginerului instiințări cu cel puțin 28 zile înainte de termenele la care Subantreprenorul intenționează să înceapă lucrările, precum și datele efective de începere a lucrărilor pe Santier”

- Sub-clauza 4.4. C.S.C. – Subantreprenorii

“Redactarea din Condițiile Generale include condițiile care sunt aplicabile în mod uzual. În cazul în care consimțământul se cere rar sau nu se cere deloc, unele (sau toate) subparagrafele de (a) la (c) pot fi anulate, sau modificate în Condițiile Speciale.

Exemplu: Aprobarea prealabilă nu va fi necesară dacă valoarea contractului de subantrepriză este mai mică decât 1% din Valoarea de Contract Acceptată.”

(conform Ghidului pentru Elaborarea Condițiilor Speciale)

În practică, până la intrarea în vigoare a Noului Cod civil. Antreprenorii au încheiat contracte cu terți pe care le-au denumit *contracte de prestări servicii*, care nu au caracterul contractelor de subantrepriză așa cum sunt ele definite de legislația din domeniul achizițiilor publice. Încheierea de contracte de prestări servicii nu a influențat în nici un mod procedura de atribuire și executarea contractului. De aici apare și confuzia pe care au creat-o autoritățile de management/autorități cu atribuții de control și mai ales autoritățile de audit de la Curtea de Conturi..

Contractele cu prestatorii au de regulă ca obiecte punerea la dispoziție a forței de muncă calificată pentru realizarea unor obiecte clar menționate în contract, cu sau fără materiale, transport pământ, produse și agregate de balastieră, închirieri de utilaje de construcții, prestări de servicii de manoperă, furnizori de materiale de construcții cu/fără montarea acestora, utilaje și echipamente tehnologice, care potrivit Noului Cod civil poartă denumirea de *contracte de furnizare, contracte de închiriere*. Pentru toate materialele de construcții se solicită în prealabil acceptul Inginerului. După primirea acceptului se încheie contractele cu prestatorii - furnizori. Obiectele acestor

contracte trebuie raportate la obiectele devizelor proiectelor, pentru o strictă urmărire a prețului oferit și a respectării duratei de execuție obligatorii.

Referitor la *neregulile identificate* de autoritățile de management/autorități cu atribuții de control în contractele tip FIDIC referitoare la modul în care au fost subcontractate lucrările, aprobarea subcontractorilor, facem următoarele precizări:

"Neregulile" semnalate de autoritățile de management/autorități cu atribuții de control referitoare la I modul în care au fost subcontractate lucrările se referă la faptul că, *lucrările au fost subcontractate fără aprobarea Inginerului și aprobarea Beneficiarului*, ca atare subcontractarea s-a realizat în mod lipsit de transparență și potențial fraudulos iar consecințele acestei nereguli este impactul financiar al abaterilor la nivelul întregului contract.

în sensul OUG nr. 66/2011, *neregula* are următoarea semnificație - orice abatere de la legalitate³, regularitate⁴ și conformitate⁵ în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, **care a prejudiciat sau care poate prejudicia** bugetul Uniunii Europene/bugetele donatorilor publici internaționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit.

Abaterile de la legalitate sunt exemplificate în Anexa la OUG nr. 66/2011 și se referă la încălcări procedurale prevăzute în OUG nr. 34/2006 iar cu privire la corecții, pentru nereguli de natură formală se precizează expres că: "nu se va aplica nicio reducere/corecție financiară"

Deficiențele constatate referitor la subcontractarea fără confirmarea Inginerului și aprobarea Beneficiarului sunt doar de ordin formal, fără a fi evidențiate dispozițiile legale încălcate, iar prin încălcarea acestora să se fi realizat prejudiciul, care să determine corecția.

Autoritățile de management/autorități cu atribuții de control califică contractele de prestări servicii ca fiind contracte de subantrepriză, și în urma acestei calificări concluzionează că, dacă contractele de prestări servicii nu sunt aprobate de Inginer, subcontractarea s-a realizat în mod lipsit de transparență și atunci este și potențial fraudulos.

Obligația de transparență, în sensul OUG nr. 66/2011 pentru deficiența semnalată, este legată de principiul egalității de tratament și cel al nediscriminării așa cum sunt definite de OUG nr. 34/2006 și Directiva 92/50. Se induce ideea că neconfirmarea contractelor de subantrepriză ar fi putut influența procedura de atribuire/ execuție a

---

Semnificația termenilor din OUG nr. 119/1999

³ Legalitate - caracteristica unei operațiuni de a respecta toate prevederile legale care îi sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării acestora.

⁴ Regularitate - caracteristica unei operațiuni de a respecta sub toate aspectele ansamblul principiilor și regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriei de operațiuni din care face parte.

⁵ Conformitate - caracteristica unei operațiuni, a unor acte sau fapte administrative produse în cadrul unei etitățipublice de a corespunde politicii asumate în mod expres în domeniul respectiv de către entitatea în cauză sau de către o autoritate superioară acesteia.

contractului de achiziție publică. Nimic mai fals, în situația în care se dă ofertantului declarat câștigător dreptul de a încheia contracte de subantrepriză și după semnarea contractului de execuție lucrări încheiat cu Beneficiarul. În situația în care pentru respectiva procedură Antreprenorul a îndeplinit singur toate cerințele de eligibilitate și condițiile impuse prin documentația de atribuire. Obligația de transparență este încălcată dacă se aduc modificări substanțiale dispozițiilor esențiale ale contractului încheiat între Beneficiar și Antreprenor, iar acest fapt nu este adus la cunoștința tuturor persoanelor interesate prin efectuarea publicității modificărilor. Încheierea *contractelor de prestări servicii* nu aduce atingere nici unei clauze contractuale esențiale, care să modifice contractul și să creeze prejudicii.

2. Marja de profit a antreprenorului general

Nici o subcontractare nu îndreptățește Antreprenorul General la schimbarea ofertei financiare și tehnice. În consecință, în multe cazuri, Antreprenorul General este pus în situația de a subcontracta la un pret mai mare decât cel oferit pentru unele categorii de lucrări. Costurile suplimentare în aceste situații sunt suportate de Antreprenorul General.

În toate situațiile, relația dintre Parteneri (în cazul unei asocieri sau în cazul Subcontractării), obligațiile părților sunt stabilite în contracte și atâta timp cât acestea se derulează în sensul realizării Proiectului spre satisfacția Autorității Contractante, Antreprenorul nu este obligat să ofere informații privind prețurile contractate și/sau comisionul de management perceput.

Referitor la **valoarea contractelor de subcontractare raportată la valoarea contractelor semnate de antreprenorul general**, avem două situații distincte:

- a) Situația subantreprenorului declarat în ofertă, care încheie cu Antreprenorul contract de subcontractare în aceleași condiții în care Antreprenorul a încheiat contract cu autoritatea contractantă.

Dacă subantreprenorul este de specialitate, capacitatea lui tehnică și profesională a fost luată în considerare la declararea ofertei câștigătoare și poate îndeplini condițiile economice impuse prin contract, între valoarea contractului semnat cu antreprenorul pentru partea sa de lucrare și valoarea contractului semnat de antreprenor cu autoritatea contractantă nu există nici o diferență. Poate apărea o diferență dacă antreprenorul face o serie de servicii subantreprenorului. Costul acestor servicii poate fi stipulat și într-un contract separat, dar pentru transparență și ușurință în derularea contractului, mai mult din punct de vedere contabil și fiscal, el apare direct în contractul de subantrepriză sub forma unor cote de AG. Aceste servicii pot fi: scrisoare de garanție acoperită de antreprenor, care suportă astfel toate costurile pentru comisioanele bancare, verificarea lucrărilor, a situațiilor de lucrări, facturarea și intermedierea dintre subantreprenor și beneficiar, punerea la dispoziție a unor specialiști pe care subantreprenorul nu îi are, etc. Nu poate fi precizată cota de AG, ea fiind în funcție de serviciile prestate de antreprenor în locul subantreprenorului și de modul în care se negociază, pe principiul pieței libere, această marjă.

- b) Situația terților cu care Antreprenorul a încheiat *contracte de prestări servicii*, până la intrarea

în vigoare a Noului Cod civil și *contracte de furnizare, închiriere, prestări servicii de proiectare, pază, etc.*, după intrarea în vigoare a Noului Cod civil.

În cadrul acestor contracte există cu siguranță diferențe de valoare între contractele încheiate de antreprenor cu terții prestatori și contractele încheiate de antreprenor cu beneficiarul lucrării. Dar aceste diferențe sunt justificate. Antreprenorul are responsabilitatea economico-financiară și tehnico- managerială pentru realizarea întregului contract și în acest sens pune la dispoziția beneficiarului specialiști cu experiență care coordonează și acordă asistență tehnică, întocmesc toate documentele de controlul calității pentru lucrările efectuate de prestatori, deoarece aceștia nu au personal de specialitate. De asemenea, furnizează Beneficiarului scrisori de confort care fac dovada accesului la linia de credit, scrisori de garanții de bună execuție, polițe de asigurare pentru lucrare și bunuri, inventar de lucrări similare executate anterior (cu dovezi: procese verbale la terminarea: lucrărilor, certificate de recepție, recomandări de la beneficiari), liste de personal calificat care va asigura realizarea contractului (inclusiv CV-uri care dovedesc calificarea în execuția de lucrări similare), etc.

Inginerul aprobă toate materialele, echipamentele, utilajele puse de operă de antreprenor direct sau prin prestatori și semnează toate procesele verbale de lucrări ascunse, toate procesele verbale de recepție parțială sau la terminarea lucrărilor, verifică toate documentele de calitate care au fost anexate certificatelor de plată. În concluzie aprobă tot. Firmele care prestează articole din contract nu își asumă nici o răspundere față de beneficiar și nu au nici o autonomie în realizarea lucrărilor.

Obligația antreprenorului este să respecte oferta financiară pe fiecare obiect în parte, precum și **procentul de profit maxim la care s-a obligat prin ofertă.** Cu toate că, de regulă potrivit documentațiilor de atribuire a contractelor, marja de profit este de maxim 5% din valoarea contractului se dovedește că, în final, societățile de construcții înregistrează pierderi semnificative și ajung în instanță pentru recuperarea prejudiciilor cauzate prin executarea unor lucrări suplimentare neprevăzute în contract, dar care se dovedesc necesare datorită unor cauze independente de antreprenor și care apar după semnarea contractelor.

3. **Comentarii ale altor entități referitoare la subiectul subcontractării**

“Alegerea subcontractantului este atributul exclusiv al contractantului, deci al celui care se obligă practic în îndeplinirea contractului în cele mai bune condiții față de autoritatea contractantă.

Dacă a fost semnat contractul de achiziție publică între autoritatea contractantă și operatorul economic a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare, acesta este direct răspunzător pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică în fața autorității contractante chiar dacă are părți din contract pe care le-a subcontractat altor operatori economici.

În concluzie, trebuie reținut faptul că răspunderea pentru îndeplinirea necorespunzătoare a contractului de achiziție publică revine numai Contractantului și nu subcontractantului în relația cu autoritatea contractantă și în acest sens, contractantul trebuie să își aleagă subcontractantul orisubcontractanții cu maximă atenție

Având în vedere valoarea acestor contracte este mare, autoritățile contractante se tem de aplicarea de corecții financiare, motiv pentru care procedura de atribuire durează foarte mult, termenul care se scurge de la data depunerii ofertelor și până la data comunicării rezultatului atribuirii este foarte mare.

Un mare număr de proiecte de infrastructura de mediu prezintă grave greșeli de proiectare.

Pentru perioada menționată în adresă, proiectele pentru lucrări au fost întocmite la nivelul Ministerului Mediului, fără implicarea autorităților contractante, care s-au văzut ulterior obligate să își asume răspunderea pentru aceste proiecte. Cu toate că ofertanții au dreptul de a solicita clarificări înainte de depunerea ofertelor, există situații în care s-au putut detecta, în proiecte sau studii geotehnice, greșeli mari după începerea lucrărilor. Asumarea răspunderii autorității nu este suficientă, deoarece greșelile rezultate din alegerea amplasamentelor, structura geotehnică a terenurilor și soluții neadaptate la teren, duc la costuri suplimentare care depășesc procentul stabilit de dispozițiile OUG nr. 34/2006 și valoarea finanțată din fonduri europene. Orice modificare la proiect, ca urmare a greșelilor de proiectare, conduce la corecții de 25%, lucru neacceptat de autoritățile contractante.

Pentru contractele tip FIDIC Galben, se ofertează o sumă globală care include proiectarea și execuția lucrării pe baza măsurătorilor de la data întocmirii caietului de sarcini. De cele mai multe ori depozitele neconforme care figurează închise, în realitate sunt funcționale, depășesc suprafața de teren aflată în proprietatea autorității contractante, iar măsurătorile din caietul de sarcini nu corespund. Antreprenorul este pus în situația de a executa volume de lucrări suplimentare față de cele ofertate din fonduri proprii, situație anormală având în vedere scopul societăților comerciale.

Cu toate că nu există un capitol în OUG nr. 34/2006 referitor la derularea contractelor, tip FIDIC, autoritățile contractante raportează clauzele contractelor FIDIC la dispozițiile ordonanței.

Astfel, potrivit OUG nr. 34/2006 autoritatea contractantă estimează valoarea achiziției potrivit secțiunii 2 din capitolul II. Valoarea ofertei declarată câștigătoare devine *Valoarea de Contract Acceptată* inițială, care potrivit ordonanței este fixă. Prin excepție, atunci când este necesară achiziționarea unor lucrări suplimentare/adicionale, care nu au fost incluse în contractul inițial, dar care datorită unor circumstanțe imprevizibile au devenit necesare pentru îndeplinirea contractului în cauză, autoritatea contractantă poate încheia act adițional cu respectarea procedurii de negociere fără publicarea unui anunț și cu îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 122 alin. 1, lit. i).

Potrivit contractelor de tip FIDIC Roșu, *Valoarea de Contract Acceptată* inițială este valoare estimată, nu fixă. Contractele au clauze referitoare la evaluare, respectiv determinarea exactă a valorii contractului, precum și metodele de măsurare. Inginerul considerat conform contract, că acționează "în numele Beneficiarului de fiecare dată când îndeplinește sarcini sau exercită o autoritate", emite instrucțiuni, pe care antreprenorul este obligat să le execute. Condițiile speciale la contract prevăd că - "Inginerul va înștiința Beneficiarul și Antreprenorul ori de câte ori ia cunoștință de faptul că Prețul Contractului depășește Valoarea de Contract Acceptată sau orice valoare de contract convenită ulterior de Beneficiar și Antreprenor în cadrul unor acte adiționale la Contract",

Dacă inginerul consultant anunță că, în urma măsurătorilor lucrărilor executate, cantitățile din devizul general sunt mai mari și valoarea de contract acceptată se depășește, potrivit OUG nr. 34/2006 lucrările trebuie suspendate pentru a îndeplini procedura de negociere fără publicarea unui anunț în vederea încheierii actului adițional. În practică, o decizie de suspendare a lucrărilor pentru derularea procedurii crează prejudicii mari, atât pentru autoritățile contractante cât și pentru antreprenori. În perioada de suspendare lucrările trebuie conservate iar durata de execuție la care s-a obligat ofertantul nu se mai poate respecta.

Cei care au gândit contractele FIDIC nu au avut în vedere această situație *absurdă*, deoarece contractul prevede continuarea lucrărilor și prezentarea Situațiilor Interimare de Lucrări care va cuprinde: "*a) valoarea estimată a contractului pentru lucrările executate (inclusiv Modificările)*", cu îndeplinirea obligației ca "*înainte de a acționa Ingerul va obține de la Beneficiar aprobările specifice: înainte de emiterea Certificatului de Recepție la Terminarea Lucrărilor; înainte ca valoarea de contract să fie depășită*". De asemenea este prevăzută și situația în care măsurătorile se efectuează după terminarea lucrărilor iar certificatul de plată la terminarea lucrărilor se depune după semnarea Procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

Cu toate că, nu există nici o prevedere legală care să interzică încheierea actului adițional pentru cantități rezultate, în urma măsurătorilor realizate potrivit clauzelor de contract, în plus față de valoarea inițială de contract, autoritățile contractante interpretează contractul FIDIC raportat la OUG nr. 34/2006 și dispozițiile art. 122, care se referă strict la lucrările suplimentare care apar datorită unor circumstanțe excepționale. Diferențele de cantități nu reprezintă lucrări suplimentare, ci *variații mecanice* rezultate din erori față de devizul general, care nu poate fi decât unul estimativ.

Având în vedere caracterul special al lucrărilor executate cu fonduri europene în baza contractelor tip FIDIC, considerăm necesară o reglementare în acest sens.

5.Propuneri finale:

Dupa cum este specificat in C.G.C. FIDIC si in Ordonanta nr. 34/2006, Antreprenorul ramane responsabil fata de Autoritatea Contractanta si pentru lucrarile subcontractate: **“Antreprenorul va fi responsabil pentru actiunile sau erorile Subcontractorilor”**.

Avand in vedere aceasta prevedere foarte clara si imperativa privind responsabilitatea Antreprenorului pentru lucrarile subcontractate si pentru actiunile Subcontractorilor, nu vedem de ce este necesara o restrictie legata de subcontractarea lucrarilor dupa atribuirea si semnarea contractului de executie, prin numirea unor Subcontractori care nu au fost nominalizati in oferta.

Acceptul expres al Autoritatii Contractante pentru un subcontractor propus de Antreprenor ar presupune ca Autoritatea Contractanta sa isi asume alaturi de Antreprenor responsabilitati fata de actiunile Subcontractorului aprobat.

Fata de experienta ca Antreprenorul General, in multe contracte realizate in cadrul unor programe finantate din fonduri europene sau finantate de Banca Mondiala, facem urmatoarele propuneri:

- a) **Sa fie permisa subcontractarea unor lucrari/parti de lucrari, dupa semnarea contractului cu Autoritatea Contractanta, altii decat cei nominalizati la Oferta**
- b) **pentru Subcontractorii propusi pe parcurs, Antreprenorul sa aiba obligatia informarii Inginerului. Acceptul Inginerului sa fie necesar numai pentru Subcontractorii carora li se incredinteaza peste 10% din valoarea Contractului**
- c) **Autoritatea Contractanta sa aiba dreptul de a limita procentul total de subcontractare, dar acesta sa nu fie mai mic de 50%**
- d) **Antreprenorul sa aiba dreptul de a schimba pe oricare din subcontractori, daca acestia nu isi indeplinesc obligatiile asumate, dupa informarea Inginerului si comunicarea noului subcontractor**

Laurentiu Plosceanu
Presedinte ARACO

